

neurednosti kod perovodnih činovnika, koji pravilno pišu i govore hrvatski, ali ako je tomu tražiti uzrok kod kancelarije, tada je dužnost poglavice, da ukloni ove nedostatke. Ako smo dobro obaviješteni, od 4 do 5 pisarničkih namještenika niti jedan ne znae niti beknuti hrvatski a kamoli pisati, dosljedno niti prepisivati, a ne može ni biti drugače, jes se svi rekrutiraju između Rovinjaca, kojima regbi je ovdje utocište, kao drugim njihovim sugrađanima po kancelarijama okružnog suda.

Konačno zahtijevamo, da kod svakog kotarskog suda službenik Državnog Odvjetništva bude usposobljen za oba pokrainska jezika, jer nije pravo niti dostojno položaja i zadaće takvog zastupnika javne obtužbe, da sluša i prisustvuje razpravama u hrvatskom jeziku, a da ne zna o čemu se radi, već da stoji tamo i trati vrijeme te bere nagradu, a za ništa.

Napisali smo ove redke, u najboljoj namjeri, da pokazemo pozvanicima, što nas boli i tišti, i da u ime naroda zahtijevamo preobnavljanje potpune ravnopravnosti i jednakosti kod sudstva u Istri. Do naroda samog i njegovih predstavnika stoji, da svagdje i uvijek najodlučnije ustanu proti svakom pokušaju krnjenja i tlačenja prava zajamčenih nam po zakonima, koji za potduno osivotvorenje i provodjanje predpostavljaju bezuvjetno dvoje: narod, koji si je svjestan svojih prava, i javna službenike, svjestne svojih dužnosti, svjestne i lišene svake predsude te naklonjene vapaju potlačenih.

Hrvatskim i slovenskim obiteljima.

Dokora se otvaraju školska vrata, a naša mladost ulazi u učionice, da oplemni svoju dušu, da stiče posebno znanje za život. Naobrazba jest najmoćnije oružje i oslon u budućnosti kao što svakoga pojedinca, tako i cijeloga naroda! Zato naš maleni narod treba više od drugih naroda, da njegova mladež do što bolje naobrazbe dodje, za to školu smatramo za mjesto vrlo važno, a za svoju budućnost vrlo potrebno.

Ali naobraziti duh i znanjem obogatiti može se hrvatsko i slovensko dijete jedino u hrvatskoj ili slovenskoj školi. U tudjinskoj školi, gdje dijete ne razumije učitelja, ubrzo se pokvari, duševno se zakrljavi i propane i ne samo da duševnoga oplemenjenja ne dobiva, nego ne stiče niti nužnog znanja za život.

Unistujete svoje dijete, ako ga dajete u školu, gdje se s njime ne govori u materinskom jeziku.

Okako vam govore oci i majke, naobrazeni ljudi, koji iskustvom, učenjem i dugotrajnim promatranjem upoznaoše strašnu grijehku, koju prave nerazumni roditelji na svojoj djeci, davajući je u tudjinske škole. Da je ovo istina, potvrđuju vam svakom od vas ona djeca, koja su baš radi toga bila nesretna, što su mjesto u hrvatsku ili slovensku školu bila dana u tudjinsku školu, gdje se ih je u tudjinskom jeziku, njima nerazumljivom, mučilo, mjesto da se ih je u materinskom jeziku lako poučavalo.

Vazda i u hrvatskoj ili slovenskoj školi dijete upozna temelje drugih jezika, a brzo ga u praktičnom životu nauči, ako mu samo dotični jezik treba.

Zato ako se mladež naponi znanjem i osjećajem, dani mladosti će joj biti radošćni, a ujedno i budućno sretni.

Ljubili li dakle svoje dijete, daj ga u školu, gdje će ti se naobrazivati u svojem jeziku!

Kod nijednoga naroda u cijelom svijetu ne šaljmo opaziti, da bi s nerazumnošću roditelja bila davana djeca u školu gdje se ne naobrazuju u svojem materinskom jeziku. Jedino premnoga naša djeca tako

su nesretna, da propadaju i krljave u tudjinskoj školi, gdje svoga učitelja ne razumiju, gdje njihove duše ne pobudjuju, pa tumačio učitelj što mu drago.

Zato vas u ovom času toplo molimo i zaklinjemo: dajte hrvatsko i slovensko dijete u hrvatsku ili slovensku školu!

To je zakon čovječnosti, narodne dužnosti, zakon ljubavi k djeci, koja se ne može braniti. Svatko, gdje god može i kad god može, neka pouči nenaobražene i nerazumne roditelje, i neka dokazuje poznatim mu primjerima, kako su zapušena a često i krljava djeca, koja izgubivši za mladost svoju mladost u tudjinskoj školi, nisu niti svoje duše oplemenili, niti se pripravili s nužnim znanjem za budućni život. Učinite tako već iz dužnosti za samu čovječnost.

Hrvatsko ili slovensko dijete spada jedino u hrvatsku ili slovensku školu!

Centralni Odbor Narodne Zajednice za Istru.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Slavenska djeca u hrvatske škole. Nastajne školske godine, kako je poznato, otvaraju se dvije nove hrvatske škole u Puli i to jedna na Kastanjeru a druga na Verudi, te će od tada obstojati u Puli četiri pučke škole muške i ženske sa svojih oko dvanaest učiteljskih sila. Time je naša Družba učinila liepi korak za uzgoj slavenske djece u svom materinskom jeziku, premda još nije učinjeno toliko, koliko iziskuje broj naše djece, sposobne za školu.

Kolikogod smo već pisali i pozivali slavenske roditelje u Puli, da svoju djecu upišu u hrvatske škole, nikad ne će biti dosta, da i u buduće opetovano pozivljemo i potičemo naš narod na svetu dužnost ljubavi prema rodjenoj djeci, prema narodu, kojemu pripadaju i domovini, koja ih je rodila i uzgojila, da svoj porod bržno čuvaju i štite od otudjivanja. Nije samo spomenuto razlog, da svoju djecu šaljemo u narodne škole, nego tu je još od velike važnosti okolnost uzgoja, prosvjete i napredka, koji nas sile, da svoju djecu upišemo u škole narodnog, materinskog jezika. Svi učeni i prokušani ljudi, koji su kroz cijeli život proučavali kako se imadu uzgajati djeca, napisali su po cijele učene knjige, u kojima zaklinju roditelje, da moraju svojoj djeci dati prvi uzgoj u svom materinskom jeziku, i ti učeni ljudi upravo proklinju one roditelje, koji zanemaruju dati svojoj djeci prvi uzgoj u svom jeziku, te takove roditelje nazivlju bezdušnicima i bez ikakve ljubavi naprama rodjenoj djeci; ti učeni ljudi pokazuju pak na pogibeljne i teške posljedice, koje očiti mladić kasnije, kad mu roditelji podadu prvi uzgoj u tudjinskom jeziku, a koje posljedice nisu samo da dijete u tudjim školama ništa dobra i plamenita ne nauči i da postane glupav, glupav i blezgar, nego takva djeca izadju iz tudjinskih škola obično i vrlo pokvarena i kasnije pogibeljna ljudskom društvu, bez karaktera, a što je najžalosnije, postanu grobari svog vlastitog roda, najveći hulltalji majčinog mlijeka, klevetnici i bezbojni proklinjavi vlastitog oca i majke, izrodi, najveći odmetnici i izdajice vlastitog doma, roda i jezika.

Radi toga postavljamo na dušu svim slavenskim roditeljima i toplo preporučamo, da promisle dobro na spomenuta teška posljedice, koje stignu njihovoj djeci u kasnijoj odrasloj dobi, kako veliku odgovornost pred Bogom, narodom i vlastitom djetcom imadu, ako ista upiše u tudjinske škole.

Da se tomu izbjegne, slavenskim roditeljima nalaze ljubav prema svojoj djeci i

domovinska dužnost, da svoju djecu ne samo upišu u hrvatske škole, nego da i u kući govore s djetcom jedino u materinskom jeziku, jer će tako dati svojoj djeci pravi uzgoj, kad bude škola i dom međusobno se pomagali u uzgoju djece, koja će, kada dobiju takav pravi plemeniti odgoj, samo blagoslivljati svoje roditelje i učitelje.

Naše zapljene. I posljednji broj našega lista bio nam je zapljenjen. Rek bi da je cenzore pri ovdajšnoj policiji obuzeo neki morbus cuvaicus ili pak hoće nova meta pokazati svoju moć, kao da i ona nešto može. Otkad je vodstvo tajne policije preuzeo g. Mlekus, ne smijemo više kritikovati oblasti, koje nanašaju krivicu našem narodu, niti vapiti za ravnopravnošću, niti tužiti se na rane, koje nas bole.

Puljski cenzor čestim zapljenama našega lista, hoće nam pokazati ono prezivjelo „pravo jačega“. Nu u tome se vara. Mi opet naglasujemo, da ni sve zapljene ni prognošta ne će nas odvratiti a da uvijek odriješito ne branimo naša narodna prava u svim granama javnoga života. Prognošta i tlačenja, donijela su uvijek narodima slobodu.

Izbor zemaljskog zastupnika u Pulj. Kako je poznato, ima se u nedjelju dne 29. septembra t. g. obaviti izbor zemaljskog zastupnika za treći kotar grada Pule. Reklamacije proti listinama su već riješene, samo visi još rješenje kod namjestništva na utoke, podnesene većinom sa talijanske strane, proti riešitbi kot. poglavarstva. Takvih utoka je podneseno 22, od kojih 20 talijanskih, a to proti upisu naših izbornika u listine.

Čim stignu ta rješenja, početi će c. kr. kapetanat razasijati izbornicima legitimacije i glasovnice, što će biti već u nastajnom tjednu. Upozorujemo s toga sve naše izbornike da pazte te dobiju legitimaciju, i ako je nebi kogod dobio, neka pođe u Narodni Dom (Istarska Posujilnica), te će svakoga uputiti, gdje ima potražiti legitimaciju.

Još ovo kratko vrieme do izbora, treba da svi naši, svaki u svom krugu upotribe za agitaciju, da 29. septembra bude izabran u Puli naš čovjek, kako je to po pravu i zakonu moralo biti već prošlih izbora.

Neki porezni činovnici u Pulj u službi kamorre.

ucirili teško izkušeni rod. Pred Božjom voljom treba da klonemo i u tihoj tuži treba da snosimo tešku h.t. Bože daj, te rodbina Marotti podnese i taj težki udarac kršćanskom strpljivošću, te izrazjuče naše iskreno saučestje budi vječni pokoj duši pokojnikovoj.

Iz Marčane. (Za Družbu.) Prigodom narodnog blagdana sakupilo se ovdje za Družbu K 22-50, koja se svotica odpremla izravno na družbino Ravnateljstvo u Opatiju. Odnosno svotica darovali su: Po 3 K Adolf Radić, učitelj; po 2 K Benjamin Deprato, c. kr. učitelj, Anton Deprato, gimnazijalac VIII. razr., Nikola Pindulić; po 1 K Dragutin Deprato, učitelj, Ivan Doprato pok. Antona, Ivan Rolić (Koštro), Mate Blažina, stolar, Anton Radolović (Kavranac), Josip Siljan, Juraj Vinodolac, Martin Zuceon (Kaleb), Martin Braus p. Mihe, Ivan Brnić od Ivana (Duminić), Anton Radolović (Belas), N. N.; po 50 H Anton Radolović (Jurić) i Ivan Radolović (Jurić); po 30 H Marija Deprato od Benjamina; po 20 H Dragica Deprato od Benjamina.

Sa pošte u Pulj. Poštansko i brzojavno ravnateljstvo u Trstu je naredilo, da počam od 15. septembra t. g. imaju u nedjelje biti uredovni sati za promet sa strankama kod listovnog odjela na pošti u Puli od 8—11 prije podne. Prema tome će mjesto za predaju i odaju listova po nedjeljama biti poslje jedanaest sati zatvoreno.

Zabava u Rovinjskom selu. U nedjelju 15. t. mj. priredjue domaća glazba u Rovinjskom selu zabavu s koncertom. Zabava počima u 3 sata po p. i traje do 6 sati na večer. Poslije zabave ples do 10 sati na večer. Odbor pozivlje uljudno sve rodoljube za mnogobrojni posjel.

Za Družbu. U Berseču sakupiše za Družbu K 20, od kojih darovaše J. Franković K 2-60, R. Jelusić župnik K 2, po 1 K F. Škalamera i M. Franković a mnogi drugi od 10—40 para. — G. Josip Travičić-Sikula u Puli sakupio je za Družbu K 16-20 među gostima Hrvatima prigodom običajne akademjske večere.

Otvorenje restoracije u Nar. Domu. U subotu dne 14. t. m. otvara se restauracija u Nar. Domu sasvim obnovljena i opremljena. Od sada točit će se prve vrsti plzensko pivo (Urquell) kao što i izvrstna istarska i dalmatinska vina. Restaurater se pobrinuo za izvrstnu kuhinju da gostovi budu u svakom pogledu zadovoljni koli u ukusnosti, toli u pogledu umjerene cijene.

Krčki kotar:

Vjenčali se. Dne 9. o. mj. vjenčao se je g. dr. Emanuel Perčić, kotarski sudac u Krku a dražestnom gđicom Marijom Kranjec iz Ite. Srdacno čestitke sretnim mladencima i rodoljubnoj svojiti.

Voloski kotar:

Moščentec. Ravnateljica šenske podružnice Družbe u Moščentec zahvaljuje se najbolje gđicama Lesteri Sufić, učiteljici u Dragi i Raheli Detković, koje su prigodom narodnog blagdana sakupijale po Dragi prinose u korist Družbe kao isto i svima veleštovanim datovateljima. Darovale po 5 K Legon Mohović, Ljubica Detković, Nikola Zec, učitelj, Anton Put, župnik u m.; po 3 K N. N., N. N.; po 2 K 70 H Lester Sufić, učiteljica; po 2 K Marija Krušić, Vinko i Antonija Rubinić, Ana Marović, N. N.; po 1 K Milka Wilke, Ivan Rubinić, B. Stein, M. Armanda, Ivan A. Velić, Marija Randić, Nikica Mohović, J. A. Grabovac, Marija Bradčić, Filomena Ricman, Marta Rubinić, Nikola Sardat, F. Rubinić, Mate Kinkela, Marija Kutčić, Irena Osjajak, Marija Rodić, Antonija Detković, Marija Papp, Vinko Mavričić, Anica Radičić, Ljubica Ricman, Flora

Zaplijenjeno!

† Anton Marotti. Rodbinu Marotti iz Marčane zadesila je u razmaku od mjesec dana ponovno teška nesreća. Dne 5. pr. mj. pokopase glavu obitelji nesprezajlenog Viktora Marottia, a 9. tek. mj. predadoše materi zemlji nadu ucirijene majke, jedinca sina Antona, koga je nemila smrt pokosila u najboljoj mladjahnjoj dobi od 19 god. dne 7. t. mj. Mladjahnji Anton pun zanos a poleta, prozet dubokim rodoljubljem, da proledih pul pok rodoljubnog oca po narodnoj njeni naše zaplunene Istre, prerano leta u grob, da

Grabovac, Herminija Valtić, Amalija Kumičić, Dragica Dešković, B. Banzer, Mica Brečić, Karmela Ivanušić, Katica Senčić, Franciska Rubtnić r. Galović, A. C.; po 80 h M. Rudan; po 60 h A. Rosavić; po 50 h Gizela Negovitić, Antononija Sandalj; po 40 h Josip Rosavić, Karla Krnetić, Josip Martinić, Paulina Ivančić; po 30 h A. Milinarić; po 20 h Micića; ukupno K 74-20. Još jednoj svima hvala i od Boga plaća.

U komunalnoj realnoj gimnaziji u Voloskom-Opatiji u kojoj su ove godine otvara IV. razred, obaviti će se upisivanje dana 16. i 17. o. mj. Prijavit se valja u ravnateljstvu u 8 sati. Ispiti prijamni i ponovni započinju u 9 sati, a poslije ispita je upisivanje u ravnateljstvu.

Novi list. Čitamo u novinama, da je dne 1. o. mj. izašao u Lovranu novi tjednik pod naslovom „Lovrana“, koji da će promicati lovranske interese, osobito obzirom na promet tuđinjaca i za procvat ljetišta. List da će izlaziti jednom na tjedan i u tri jezika, hrvatski, talijanski i njemački.

Pazinski kotar:

Uplašivanje učenika u I. razred na c. kr. državnoj gimnaziji u Pazinu za nastajnu školsku god. 1912.—1913. obaviti će se dne 16. i 17. t. mj. a prijamni ispiti biti će isto dne 16. i 17. t. mj. Tko želi biti primljen, treba da se prijavi od 9—12 sati prije podne gimn. upraviteljstvu u pratnji roditelja ili njihovih zamjenika, te ima sa sobom donijeti biljevanu krštenicu, kojom će dokazati, da je navršio 10. godinu života ili da će ju navršiti do 31. prosinca 1912. Ako je pobadljao pučku školu, ima prikazati i svjedodžbu polaznicu, propisanu min. nar. od 7. travnja 1878., br. 5417.

Svaki pripravnik ima platiti pri upisivanju 4 K 20 h za upisninu i 2 K kao prinos za učila.

Popravni i naknadni ispiti obdržavati će se dne 16. rujna a prijamni ispiti za više razrede 16. 17. i 18. rujna ove god.

Nastajna školska godina 1912.—1913. otvoriti će se dne 18. rujna svečanom službom božjom u Franj. crkvi u 9 sati prije podne.

Koparski kotar:

Blesni psi na Vrhu kod Buzeta. Pišu nam od tamo: U zadnjem broju „N. S.“ javiste, da su već poznate plitice skinuli na Carev rodjendan sa zvonika najprije carsku crno-zutu zastavu, koju je Ivan Buljevac jedva jedvice istrgao iz ruke tih podivljalih pasa, da ju ne raztrgaju. Zatim su skinuli veliku hrvatsku trobojnicu, koja je kao i carska bila vlastništvo župnika Franje Peršića. Tom prigodom su ti pobjesneli psi zamazali i samu zastavu, prerezali spag na istoj, polomili stieg, te tako nanесли g. župniku štetu od 110 K i osujetili su dostojno proslavljenje Carevog rodjendana. Sada pak slijedi krasna: Sa tim vandalskim i bezobraznim činom još nisu bili ti biemi psi zadovoljni. U noći naime od 27. na 28. Augusta t. j. 10 dana kasnije jesu tu istu trobojnicu sa stiegom spalile nepoznate plitice nedaleko Vrha, na mjestu svanom „soline“. Tko ju je spalio? Ciel Vrhu stoji pod utiskom, da su ju spalili oni, koji su ju skinuli, jer ni jedan od onih koji ju pomagale skinuti, ne zna reći, zašto ju je skinuo. Pošto je stvar sub judice — ne ćemo dalje nista. — A moj ti „Nacijo“ crven kao madjarska paprika od samoga jada, jer mu je šao za izučene rječi: „doli x benderom na moju odgovornost.“ Zivio „Nacijo“! Do malo vremena ćemo vidjeti tvoju odgovornost.

Javni sastanak obdržavati će se u nedjelju dne 16. o. mj. kod Sv. Lucije (Portose) u 3 sata po podne. Na sastanku

govoriti će među ostalim zem. zastupnik o važnosti uzgoja u materinskom jeziku. Tamo se otvara naime ovih dana družbina skola.

Razne primorske vesti.

Zadragam i gospodarskim trgovac. društvima po Istri. Ravnateljstvo državnih željeznica upozoruje sve one, koji bi imali u predstojećoj jeseni većih naručba robe, neka bi se požurili s njima, da ne bude radi velikog broja odprema premalog željezničkih vagona i usljed toga zastoja u odpremljivanju robe.

Osobito one zadruge, koje kane nabaviti za svoje članove veću množinu živeža, umjetnoga gnoja, liesa i sličnih stvari, neka se požure sa naručbami, a tako i oni, koji bi imali odpremati veću množinu vina, sena itd.

Borba u Istri i u ostaloj Austriji. Usljed priobćenja „Allgemeine Weinzeitung“ Beč, 5 rujna t. g. br. 36, izvjestitelj I. Portale predviđa ovogodišnju berbu u Istri na temelju stanja grozdja koncem kolovoza u kotarima naprama prošle godine i to:

Kot. Pazin	1911 hl 16.894	1912 hl 25.500
Buje	75.117	97.000
Motovun	55.100	63.500
Poreč	45.500	48.000
Rovinj	31.730	32.500
Vodnjan	13.560	14.000
Pulj	3.250	4.500
Pazin	30.700	51.400
Labin	8.500	10.000
Volosko	8.735	4.000
Podgrad	0.270	0.350
Lošinj	19.853	9.500
Gres	3.749	8.500
Krk	9.700	16.700
Ukupno	407.467	465.550

Kako danas sa grozđem stoji u obće, vino neće biti najbolje vrste, napose nutarnji kotari države zbog studeni imati će manje gradacije.

Pošto stanje grozdja u ostalim pokrajinama Austrije je veoma slabo izim Dalmacije, Tirolske i Istre, preporučuje se vinogradarima Istre da dobro cijene svoju robu ako hoće učiniti dobar posao i da sami spremne vino, a ne kao običajno turaju grozđje trgovcu, koji znade to dobro izrabiti na škodu vinogradara.

U pojedinim pokrajinama zastupanim u carevinskom vieću, predviđa se, da će berba ove godine naprama prošloj dati vina i to:

Dr. Austrija	1911 hl 742.308	1912 hl 400.000
Štajerska	402.706	460.000
Koruška	76	70
Kranjska	225.991	110.000
Tirolska	503.094	870.000
Foralbertka	920	600
Gorica-Gradiška	252.006	350.000
Trst i okolica	7.080	6.600
Istra	407.467	465.550
Dalmacija	1,056.920	1,330.000
Češka	10.340	4.000
Moravska	147.668	12.500
Ukupno	8,507.927	4,009.330

Na temelju izvješća kr. ugarskih nadzornika vina, Ugarska će imati u obće jednu srednju berbu.

Hrvatska imade ove godine veoma slabu berbu izim Zagorja i Plješivice.

Imenovanje. Predstojnik c. k. financijske prokure u Trstu nadzavjetnik g. dr. Neuscheler, dobio je naslov i značaj dvorskoga savjetnika. Gosp. dvorski savjetnik, kao predatojnik spomenute oblasti za Primorje, ne pozna nsteg jezika. Na toj oblasti se u obće vrlo malo mari za hrvatski i slovenski jezik. Tuj se uređuje njemački i talijanski a za nas Slavenc Primorja, koji sačinjavamo većinu stanovništva, dobra je samo takva mrvica. Od petorice činovnika, koji bijahu zadnje doba imenovani kod financijske prokure, pozna samo jedan naš jezik. Od svih 14

konceptnih činovnika, što ih imade u tom uredu, poznaju samo dva hrvatski i slovenski jezik. I to je — kako rekosmo u Primorju, gdje smo mi Hrvati i Slovenci u velikoj većini.

Na ove naše opazke i pravedne prigovore, nasmjehnuti će se njemačko-talijanska gospoda kod financijske prokure u Trstu, ako u obće za nje doznadu, ali naši zastupnici nebi smjeli na to šutiti, jer je to velika sablazan.

Dva mjesta cestara. C. kr. namjestništvo u Trstu razpisuje dva mjesta cestara i to jedno u Obrovom, drugo u Kozini. Od molitelja traži se poznavanje slovenskog i talijanskog jezika i nešto pisanja i čitanja. Molbe valja predložiti namjestništvu do 1. okt. 1912. Prednost imadu podčastnici.

Seljaci iz Istre na putu u Beč. Pisu nam iz srednje istre. Sretili smo ovih dana opetovno naših seljaka iz porečko-puljske biskupije, koji bijahu na putu u Beč — na euharistički kongres. Ljudi ti u svečanom ruhu posli su veselo put carskoga Beča — samo ih je morila jedna misao, što bijahu bez vodiča i što ne znadu njemački.

Na naš upit pokazase nam ti ljudi svoje putnice ili popratne spise, s kojimi se valja prikazati na željeznici i u samom Beču. Među timi spisima našli smo talijansku poduku ili uputu dotičnom župniku od strane biskupskog ordinarijata u Poreču. Župnik Hrvat nije stalno pisao u Beč (Führer durch Wien).

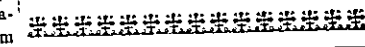
Nadalje smo našli njemačku madjarsku legitimaciju, njemačku pristupnicu na kongres (Kongreskarte) i njemački vodič za Beč (Führer durch Wien).

Za Hrvate dakle i to za seljake, koji ne znadu ni riječi talijanski, još manje njemački ili madjarski — šalje se eto potrebite spise u tim jezicima, samo u njihovim ni riječi!?

Je li to pravedno, je li to kršćanski?

Dvije državne obrtne stipendije. Početkom školske godine 1912./13. biti će razpoložive dvije državne stipendije u godišnjem iznosu od 400 K svaka za mladiće istarske, bez sredstava, koji se posvećuju ili se namjeravaju posvetiti naučima kod trgovačke škole u Spljetu (sa hrvatskim naukovnim jezikom). Stipendije će se uzivati za cijelo redovito trajanje nauka, po odnosnim nastavnim osnovama. Natjecatelji na ove stipendije imaju podnijeti svoje molbe najdalje do 30. sept. o. g., dokazavši zakonitim ispravama: 1. ime i godinu natjecatelja (krštenica ili rođjenica); 2. ime i dobu svnjih roditelja i svoju pripadnost (domovnicu); 3. svoju školsku naobrazbu (zadnja godišnja ili tečajna svjedodžba, školska obavjest; i natjecatelji, koji još sada pobadljaju kakovu školu, treba da prilože i posljednju semestarsku svjedodžbu, odnosno posljednju školsku obavjest); 4. zvanje (stalež), prebivalište, imovinske i obiteljske prilike roditelja, odnosno natjecatelja (svjedodžba siromaštva).

Molbe, upravljene c. kr. namjestništvu u Zadru, imadu se podnijeti istom namjestništvu.

Prodaje se kuca sa 13 stanova i još polag 2 manje kuće sa vrtom. Ulaz na dvie ulice, a u red kuće liepo dvorište, voda, plin, lužnica — sve u najljepšem redu.

Iznajmljuju se dva liepa stan na, zračna sa liepim izgledom od 3 velike sobe, kuhinje, sa nuzgrednim prostorijama, via Carducci br. 37. 11. kat.

Švelja za bijelo rublje i zenska odjela preporuča se slavenskim obiteljima Pule. Adresa u uredništvu.

Javna zahvala.

Prigodom smrti našeg nepretaljenog sina dotično brata i šogora gospodina

ANTONA MAROTTI

cio se je marčanski puk natjecao da nam izkaže što veću ljubav, sučestljivost i pomoć kao što i sve mjestne i susjedne duhovne i svjetske oblasti, rođjaci, znanci i prijatelji tako da nam je u našoj velikoj tuzi i žalosti bilo od velike utjehe.

Budi dakle ovim izrečena osobita zahvala cieleu marčanskom puku koji zanemarujuć svoj posao bili su uz nas danju i noću. Gosp. Dr. Šbiza koji je pokojnog oćinskog ljubavljvu njegovao. Hvala većičastnoj gosp. mjestnom župe upravitelju g. Vinodolcu i svom ostalom svećenstvu, a osobita harnost veleč. g. župniku knjičkom Čurkoviću koji je nad grobom onako dirljivo govorio kao što i gosp. pokojnikovim saučenicima gosp. Dušanu Buncu i Dragutinu Deprato i ostalima koji su se pjesmom oprostili od milog druga. — Osobita hvala »Hrvatskom Sokolu« u Puli, koji je zastupao »Hrvatski Sokol« Dubrovački i milog pokojnika nosio do hladna groba.

Marčana, dne 10. rujna 1912. Obitelji Marotti i Karabaić.

+

Rascvijenim srcem javljamo svim rođjacima i prijateljima prežalostnu vijest, da nam je nepretaljeni sin, brat, odnosno oćak gospodin

Anton Marotti pok. Viktora

u subotu dne 7. rujna u 19. godini dobe svoje u 1 i pol satu po podoc, providjen svetotajstivima umirućih blago u Gospodinu preminuo.

Smrtni oćanski nepretaljenog pokojnika dignut će se u ponedjeljak dne 7. rujna u 10 sati prije podoc iz kuće žalosti, te sahraniti na oćalnoj groblju.

Marčana, dne 7. rujna 1912.

Ivka,	Udova Terza	Marija udova Valentin
Marija udova Karabaić	maika,	reka
		Petar Karabaić
		brat.

Natječajni oglas.

Olvara se natječaj za dobavu živežnih potrebitina za upravu c, kr. kazniona u primorju (Kopar i Gradisce) za god. 1913. Ima se takodjer izpuniti potrebovnik gorivog te ogrijevnog materijala.

Vrst i količinu predmeta, koje treba dobavljati, mogu zanimane osobe pregledati kod ovog državnog nadodvjetništva iz uvjeta, koji stoje na raspolaganje zani manicima.

Pismene ponude, obiskrbijene biljegom od jedne kruna imaju se podneti ujedno sa možebitnim uzorcima onoj kaznionici, na koje se dobava dotičnog predmeta odnosi. Ponudu, priklopivši joj uvjete dobave, treba podpisati vlastoručno, te naznačiti predmet dobave. Zapečaćeni omot nositi će naslov: „Ponuda, objavljena u natječajnom oglasu dd. 28. kolovoza, broj 1918/12“.

Rok za podnesanje ponude traje do 12 sati o podne dneva 20. rujna t. g.

C. kr. državno nadodvjetništvo.

Trst, dne 28. kolovoza 1912.

C. kr. dvorski savjetnik i viši drž. odvjetnik: dr. Chersih, m. p.

U korist Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru.

U korist učiteljskog društva u Istri „Prvo Češko“ u Pragi sveopće dioničko društvo za osiguranje života.

Uplaćena glavica K 2.000.000.

Ovo slavensko društvo osigurava po najnižim cijenama na sve moguće kombinacije te jamči, da se premije ne povise i uvjeti ne promjene, dapače na zahtjev kod osiguranja ukamaćuje po 3 po sto već uplaćene broke.

Na police ovoga društva može se na predbiljebu na plaću dobiti zajam, o čemu daje točnija razjašnjenja podpisani. Ovo narodno društvo biljeuguje sve svoje spise, narodnim biljezima, izplaćuje od svakog novog osiguranika već utanačene potok učiteljskom društvu u Istri i dava iz čistog dobitka znatne podpore Družbi sv. Cirila i Metoda u Istri

Svoj k svome!

Vladimir Bekar, abt. Pula, Stankovića ulica br. 15.

Rascvijenim srcem javljamo tužnu viest, da je naš suprug, otac i djed

Mate Vlašić p. Petra

danas u 2 i pol sati po podne providjen svjetotajstvima umirućih blago u Gospodinu premisau.

Pogreb biti će dne 12. t. m. j. u 2 sata po podne.

Novavas, dne 10. septembra 1912.

Ivana rođ. Ritoša, supruga; Ana, Ante, Mate, djeca; Milena, Vladimir, Radoslav, Marija, Zlatica, unuci; Jelčava rođ. Zelenković, Viktorija rođ. Herjast, snah.

Uložne knjizice za „PČELICU“ mogu se dobiti u tiskari Laginja i dr., Pula.

Oglas natječaja!

Na temelju zaključka sjednice općinskog zastupstva od 5. septembra 1912. raspisuje se ovime natječaj, za stalna sistemizirana mjesta:

I.) općinskog inžinira, sa plaćom od godišnjih K 3600., te 5 kvadrinija po K 240 na godinu;

II.) općinskog veterinarar (ujedno tržnog nadzornika) sa plaćom K 1200 i stanarinom K 360 godišnjih, sa 5 kvadrinija po K 240 na godinu, te pravom pobiranja pripadajućih mu pristojbina;

III.) općinskog tajnika, sa plaćom K 2400 i stanarinom K 720 godišnjih, te 5 kvadrinija po K 240 na godinu;

IV.) općinskog kanceliste II., sa plaćom K 1680 i stanarinom K 240 godišnjih, te 5 kvadrinija po 120 K na godinu.

Od natječatelja želeći polučiti jedno od raspisanih mjesta, traži se austrijsko državljanstvo i potpunu spremu i sposobljenje za vođenje agenda, skopčanje sa pojediniimi službami, kao što i poznavanje hrvatskog, njemačkog a po mogućnosti i talijanskog jezika.

Valjano obložene molbenice, valja podnijeti potpisanoame Glavarstvu najkasnije do 10. oktobra 1912.

GLAVARSTVO OPĆINE

Volosko-Opatija, dne 8. septembra 1912.

Naeelnik:

Dr. Stanger v. r.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javno lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Od 1878! Posvuda čuveni glasoviti objubljeni domaći flek. Kod većih naručbi znatan popust.

Ljekarnika A. THIERRY-a balsam

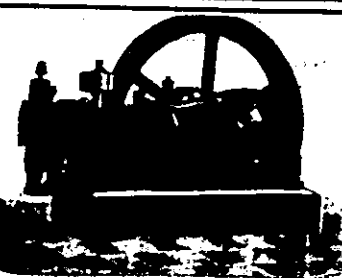
Jedino pravi sa zelenom duvnom kao zaštitna marka. Zelenom zaštićeno.

Svako parvaranje, opomatanje i prepodaja drugih balzama sa zavaravanjem markom propeni se kaznom po sudu i strogom kamni. Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa dišala, kašlja, izbacivanja promuklosti, kataru grla, probolja, bolnih pluća, sprejeljno kod influence, bolesti želudca, upale jetara i stene, pomaganje stolice, zubobolje i ostalih bolesti, trganje zglobova, opekline, kožni bolesti itd. 12-2 ili 6-1 li i vel. povelna boca K 5.60

Thierry-eva jedino prava konfitijska mast

sigurna i stalna ljekovitog djelovanja kod rana, otekline, ozleđa, upala, abcesa odstranjuje sa strana tijela, koja su došla u tijelo pa često preduretno operacije, koje su sa bolima skoptane, ljekovita kod još tako starih rana, te poudne stije K 3.60.

Uprav: Upravnik „L'Aspeto Sovero“ A. THIERRY - o s. PRESEDI, Hrvatska. — Dvira se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarn. drogerijama.

NAJBOLJINAJESTAJISNAGE

kao motore sa najta sustava DIESEL, najsviježe izložbe konstrukcije, prometni trikovski po kšajski ali na ure 17, bel. vite, cilindri na plin (gas), benzini, teštu, kameno ulje za obrtničke, poljudjelike i električne namjenjete enage, dalje namjenjate za mrtavi plin proizvodja:

BRAZOJANSKA TRIGENI MOTORA

sa plin d. d. (A. G. BRECHER GERMANY) VERITAS MOTTIZELLE, DRESDEN)

najveća specialna tvornica Evrope.

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:

Tehnička poslovnic: **EMANUEL I OSKAR KRAUS, TRST, Via San Nicolo 2b.**

Dobiva se potpune opreme za obrtničke i industrijalna poduzeta

Cijenik na zahtjev besplatno i bez poštarine.

Dopijvanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

NAVEGA DALMAT ZATARIJA
ANTI-RADIC
(S PALATO)
Ilijusovane cjenke saje badava

Petrove kapljice.
Dorvolom vis. kr. zem. vlade stavljam u promet lijek najnoviji i po ljek. mišljenju stručnjacima: „prokšim“ protiv svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i stene. Sastavljen je od samih svježih sokova, biljka korenja, te se prepordza svakome, koji boluju od slabe probave, raznih boli i grčeva želuca i u crijevima. Pomaze svakom u proli slabog probavi, mučnini, kroničnom kataru želudca i crijeva. Umiruje žive i okrepljuje cijeli organizam.

Cijena 1 bočica 50 flara, 25 bočica stoji 5 kruna, sa bočice stoji 10 kruna pošta. ...

Dobija se u svim i ljekarn. i st. petro

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica . .

OLOVKE
u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju sa u tiskari Laginja i drug. u Pull ulica Giulia 1. sa cijenom od 2 do 10 para.

Austro-hrvatsko

parohredarsko društvo na dičise u Punta. Ravnateljstvo u Punta. Vlastito odpravništvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Postitbeni red
vrijedi od 1. travnja 1912. do opozita.
Pruga: Puanat-Rijeka.

Svakl dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svakl dan
prije podne				po podne
5.—	odl.	V PUNAT	dol.	4.50
5.15	odl.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	Glavotok	dol.	4.25
6.15	odl.	Malinska	odl.	3.40
6.20	dol.	dol.	3.35
6.50	d.	odl.	3.0
7.—	odl.	dol.	2.55
7.45	dol.	Omišalj	odl.	2.10
7.50	odl.	dol.	2.—
8.45	dol.	RJJEKA	odl.	12.55

Urjetno pristajanje u Bjivlicama i Torkolama.
Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Cetvrt.	Postaje	Utorak	Petak
prije podne				po podne
10.15	7.35	VRJEKA	5.—	5.—
10.50	8.10	Opatija	4.25	4.25
11.—	8.20	4.15	4.15
12.20	9.40	Beli	2.55	2.55
12.30	9.50	2.45	2.45
1.20	10.40	Marag	1.55	1.55
1.30	10.50	1.45	1.45
2.10	11.30	Krk	1.05	1.05
2.20	11.40	12.55	12.55
—	1.40	Balkanova	11.25	11.25
—	1.20	11.15	11.20
—	2.80	Lopar	10.10	—
4.90	2.40	10.05	—
4.30	3.40	Rab	9.25	9.05
4.55	4.—	9.—	9.—
4.55	4.35	Lun	8.35	8.35
5.—	4.30	8.30	8.30
6.10	4.40	Veli Lošinj	7.20	7.20
6.20	5.50	7.10	7.10
6.30	6.—	Mal Lošinj*)	7.—	7.—
6.40	6.10	NEREZINE	6.50	6.50
7.30	7.—	6.—	6.—

Urjetno pristajanje u Punta i St. Baški
Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab

Svakl Srijeda	Svakl Subota	POSTAJA	Svakl Srijeda	Svakl Subota
prije podne			po podne	po podne
7.35	10.15	VRJEKA	7.20	9.—
8.10	10.50	Opatija	6.45	8.25
8.20	11.—	6.35	8.15
8.35	11.15	Lovran	6.20	8.—
8.40	11.30	6.10	7.50
12.50	3.10	Rab	2.30	4.—

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjveći

Svakl Nedjel.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svakl Nedjel.
prije podne				po podne
7.35	odl.	VRJeka	dol.	3.90
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	dol.	odl.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.40	dol.	dol.	8.10
1.25	dol.	LOŠINJVEĆI	odl.	3.30

Urjetno pristajanje u Malomoktaju laka sv. Martin.
Pruga: Baška-Puanat-Rijeka.

Svakl Sreda	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svakl Sreda
prije podne				po podne
4.35	odl.	V Baška	dol.	6.10
4.45	dol.	Puanat	dol.	5.—
5.—	odl.	dol.	4.50
6.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Urjetno pristajanje u Staroj Baški.
Pruga: Vrbaški-Sv. Marak-Silo-Crikvenica

Svakl dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Svakl dan
prije podne				po podne
4.30	odl.	V Vrbaški	dol.	4.30
4.45	dol.	Sv. Marak	odl.	4.15
4.50	odl.	dol.	4.10
5.30	dol.	Silo	odl.	3.50
5.40	dol.	dol.	3.20
6.—	dol.	Crikvenica	odl.	2.—

Pruga Crikvenica-Rijeka.
Svakl dan
6.15 pr. p. odl. Crikvenica dol. 9.45 pr. p.
pr. p. dol. Rijeka 8.21 odl. 12.40 pr. p.